

POSTANOWIENIE

K., dnia 28-06-2013 r.

Sąd Okręgowy w Koninie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Jolanta Mroczek – spr.

Sędziowie SO : Ewa Kozłowska i I. Z.

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Radziemska

po rozpoznaniu w dniu 28-06-2013 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) SA w G.

przy uczestnictwie D. P. (1)

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Koninie

z dnia 25 lutego 2013r. sygn. akt I Ns 1105/12

postanawia:

Zmienić zaskarżone postanowienie w punktach 1 i 2 i nadać im następujące brzmienie :

1. Ustanowić na nieruchomości D. P. (1) oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Koninie prowadzi księgę wieczystą (...) na rzecz (...) S.A. w G. służebność przesyłu polegającą na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w postaci naziemnej linii energetycznej 15 kV , z prawem dostępu do linii ,niezbędnego do niezakłóconego z niej korzystania i działania , bieżącej eksploatacji , dokonywania kontroli , konserwacji, remontów , usuwania awarii i wymiany urządzeń, według oznaczenia na mapie stanowiącej załącznik do opinii biegłego L. N. z dnia 1 grudnia 2012r. w linii łączącej punkty dla pojedynczej linii 15 kV (kierunek północ – południe) 1 -2 -14 -13-7-8 -9 - 10-11-12-1 .

2. Zasądzić od wnioskodawczynie na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 19.715 (dziewiętnaście tysięcy siedemset piętnaście) złotych z tytułu jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności , płatną od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia w terminie płatności.

E. J. M. I. Z.

Sygn. akt I 1 Ca 204/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2013r. Sąd Rejonowy w Koninie ustanowił na nieruchomości D. P. (1) , oznaczonej nr geodezyjnym 348/1 i 348/7 , dla której Sąd Rejonowy w Koninie prowadzi księgę wieczystą (...), na rzecz (...) S.A. w G. Oddział w K. służebność przesyłu polegającą na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w postaci naziemnych linii energetycznych : pojedynczej 15 kV oraz podwójnej 15 kV , z prawem dostępu do linii niezbędnego do niezakłóconego z nich korzystania i działania , bieżącej eksploatacji , dokonywania kontroli , konserwacji , remontów , usuwania awarii i wymiany urządzeń , według oznaczenia na mapie stanowiącej załącznik do opinii biegłego L. N. z dnia 1 grudnia 2012r. w linii łączącej punkty : dla pojedynczej linii 15 kV (kierunek północ – południe) 1–2-14-13-7-8-9-10-11-12-1 , oraz dla podwójnej linii 15 kV(kierunek wschód – zachód) 2 -3 -4-5-6-7-13-14-2, zasądził od (...) S.A. w G. Oddział w K. na rzecz D. P. (2) kowtę 32.190 zł z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie służebności , z odsetkami ustawowymi od dnia uprawomocnienia się postanowienia oraz orzekł o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy ustalił, że na nieruchomości stanowiącej własność D. P. (1) w T., K. i (...) (działki nr geod. 348/1 i 348/7) znajduje się infrastruktura energetyczna (dwutorowa linia SN 15 kV W. I i W. II oraz linia SN stanowiąca odgałęzienie do stacji transformatorowej), która jest konieczna do właściwego korzystania z urządzeń należących do przedsiębiorstwa wnioskodawcy (...) S.A.

Fakt istnienia linii ogranicza zabudowę działek. D. P. (1) odmówiła zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu.

Dokumenty, na których oparto ustalenia, nie były kwestionowane przez strony, zatem i Sąd nie miał podstaw, aby czynić to z urzędu.

Sąd Rejonowy w całości podzielił opinię biegłego L. N. stwierdzając ,że opinia jest kompletna, rzetelna i w pełni uzasadniona, nie zawiera błędów ani sprzeczności, odpowiada postawionej tezie dowodowej, więc ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia. Wiarygodności opinii przydaje poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii oraz sposób motywowania wyrażonego w niej stanowiska. Biegły przekonywująco umotywowował wnioski opinii, formułując je w sposób kategoriyczny. Nie budzi też najmniejszych wątpliwości dojście przez biegłego do wniosków końcowych opinii, które stanowią logiczną konsekwencję wywodu myślowego treści całej opinii.

Wartość dowodową opinii podnosi fakt, że strony jej nie kwestionowały.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy dokonał następującej oceny prawnej roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 305² § 1 k.c. jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. , przedsiębiorca może żądać jej ustanowienia za odpowiednim wynagrodzeniem.

Bezspornym było samo żądanie ustanowienia służebności przesyłu, więc taką służebność Sąd ustanowił, a na podstawie opinii biegłego L. N.. Sąd opisał jej szczegółowy zakres terenowy i związane z ustanowieniem służebności niezbędne uprawnienia wnioskodawcy do korzystania z nieruchomości, na której jest służebność w sentencji . Jednocześnie Sąd zasądził wynagrodzenie za ustanowienie służebności, także na podstawie nie kwestionowanej opinii biegłego . O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., od daty uprawomocnienia się orzeczenia, z uwagi na jego konstytutywny charakter.

Postanowienie powyższe zaskarżyła apelacją wnioskodawczyni zarzucając :

- naruszenie przepisów postępowania – art. 321 k.p.c. w związku z art. 13§2 k.p.c. poprzez ustanowienie przez Sąd służebności przesyłu dla infrastruktury energetycznej w postaci podwójnej naziemnej linii energetycznej 15 kV (kierunek wschód – zachód) , która nie była objęta wnioskiem o ustanowienie służebności ,

- błąd w ustaleniach faktycznych , polegający na ustanowieniu służebności przesyłu za wynagrodzeniem w wysokości obliczonej dla trzech linii elektroenergetycznych 15 kV , w sytuacji , gdy wynagrodzenie powinno zostać obliczone dla jednej linii energetycznej objętej wnioskiem.

Wskazując na takie zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i ustanowienie służebności przesyłu polegającej na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w postaci naziemnej linii energetycznej 15 kV , z prawem dostępu do linii niezbędnego do niezakłóconego z niej korzystania i działania , bieżącej eksploatacji , dokonywania kontroli , konserwacji , remontów , usuwania awarii i wymiany urządzeń , według oznaczenia na mapie stanowiącej załącznik do opinii biegłego L. N. z dnia 1 grudnia 2012r. w linii łączącej punkty : dla pojedynczej linii 15 kV (kierunek północ – południe) 1 –2-14-13-7-8-9-10-11-12-1 , za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 19.715 zł oraz o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia wniosku wnioskodawcy o stwierdzenia zasiedzenia służebności przesyłu.

Uczestniczka wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kosztów procesu , w tym kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył , co następuje :

Apelacja wnioskodawczyni zasługuje na uwzględnienie.

Uzasadnione okazały się oba zarzuty podniesione przez skarżącą w apelacji.

Występując z wnioskiem o ustanowienie służebności przesyłu wnioskodawczyni domagała się ustanowienia na swoją rzecz ,na nieruchomości uczestniczki postępowania D. P. (1) położonej w miejscowości T. , K. i (...) , oznaczonej jako działka (...) i348/7 , dla której Sąd Rejonowy w Koninie prowadzi księgę wieczystą (...) , służebności przesyłu polegającej na prawie korzystania przez wnioskodawczynię z nieruchomości obciążonej poprzez posiadanie urządzeń energetycznych w postaci stacji linii napowietrznej o napięciu 15 kV i odpowiadającemu temu prawu obowiązki znoszenia posadowionych urządzeń energetycznych przez każdorazowego właściciela nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji , remontów , modernizacji , usuwania awarii oraz przebudowy urządzeń jak również budowy nowych wyprowadzeń energetycznych wraz z prawem swobodnego i nieograniczonego w czasie wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej odpowiednim sprzętem przez pracowników przedsiębiorcy oraz przez wszystkie podmioty i osoby , którymi przedsiębiorca posługuje się w związku z prowadzoną działalnością , za jednorazowym wynagrodzeniem ustalonym w toku postępowania przez biegłego.

Z treści tego wniosku w sposób nie budzący wątpliwości wynikało ,że wniosek dotyczył ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność uczestniczki postępowania w zakresie obejmującym tylko jedną linię 15 kV . Dokumenty dołączone do wniosku , w tym pismo z dnia 5 września 2011r. oraz z dnia 16 grudnia 2011r. wystosowane w związku ze sprawą dotyczącą rozszczeń uczestniczki postępowania D. P. (1) z tytułu usytuowania na jej nieruchomości infrastruktury elektroenergetycznej potwierdzają, że wnioskodawczyni zainteresowana była ustanowieniem służebności przesyłu tylko w odniesieniu do jednej linii elektroenergetycznej 15 kV. W stosunku do pozostałych linii elektroenergetycznych wnioskodawczyni prezentowała pogląd ,że służebność nabyła w drodze zasiedzenia.

Ponieważ zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy ustanowił służebność przesyłu polegającą na prawie korzystania z trwałego i widocznego urządzenia w postaci naziemnych linii energetycznych zarówno pojedynczej 15 kV jak i podwójnej 15 kV , tym samym orzekł co do przedmiotu , który nie był objęty wnioskiem o ustanowienie służebności przesyłu , co stanowi naruszenie przepisu art. 321 §1 k.p.c.

Z treści art. 321§1 k.p.c. stanowiącego ,że sąd nie może wyrokować co do przedmiotu , który nie był objęty żądaniem , ani zasądzać ponad żądanie , stosowanego odpowiednio w postępowaniu nieprocesowym z mocy art.

13§2 k.p.c. ,wynika bowiem niedopuszczalność orzekania co do przedmiotu nieobjętego żądaniem a więc niemożność objęcia rozstrzygnięciem innych roszczeń niż przedstawione przez wnioskodawcę.

Związanie granicami żądania nie oznacza jednak , że Sąd związany jest w sposób bezwzględny samym sformułowaniem zgłoszonego żądania. Jeżeli treść żądania sformułowana jest niewłaściwie, niewyraźnie lub nieprecyzyjnie Sąd może, a nawet ma obowiązek odpowiednio je zmodyfikować, jednakże zgodnie z wolą powoda i w ramach podstawy faktycznej powództwa. Oczywiście ingerencja Sądu w tym zakresie nie może być zbyt daleko idąca. W tym przypadku chodzi wyłącznie o nadanie objawionej w treści pozwu woli powoda poprawnej jurydycznie formy (wyrok SN z dnia 28 czerwca 2007 r., IV CSK 115/07, Lex nr 358817).

Sąd Okręgowy podziela powyższy pogląd Sądu Najwyższego i przyjmuje ,że użycie innych sformułowań w treści postanowienia Sądu Rejonowego odnośnie linii energetycznej pojedynczej 15 kV , nie stanowi wyjścia ponad żądanie i jest zgodne z wolą wnioskodawcy. Skarżąca zresztą wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie tylko co do zgłoszonego wniosku, posługuje się sformułowaniami użytymi przez Sąd Rejonowy w postanowieniu .

Za uzasadniony należało uznać również zarzut błędnego zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 32,190 zł z tytułu wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

Z opinii biegłego L. N. wynika ,że wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu dla trzech linii energetycznych wynosi 32.190 zł , w tym dla linii 15 kV o kierunku północ – południe , objętej niniejszym wnioskiem wynosi 19.715 zł .

Zasądając uczestnicze postępowania od wnioskodawczyni kwotę 32.190 zł , Sąd Rejonowy orzekł również ponad żądanie , gdyż wynagrodzenie w części przewyższającej kwotę 19.715 zł dotyczy wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu , nie objętej wnioskiem.

W apelacji wnioskodawczyni złożyła wniosek o zwieszenie postępowania do czasu rozpoznania wniosku (...) S.A. z siedzibą w G. złożonego w Sądzie Rejonowym w Koninie o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu dla podwójnej linii energetycznej 15 kV o kierunku wschód – zachód.

Sąd Okręgowy uznał wniosek ten za nieuzasadniony w świetle art. 177§1 pkt 1 k.p.c. Z przepisu tego wynika ,że sąd może zawiesić postępowanie , jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

W doktrynie wyrażony został pogląd, że z prejudycjalnością mamy do czynienia wtedy, gdy wynik postępowania cywilnego zależy od wyniku innego postępowania cywilnego, gdyż przedmiot postępowania prejudycjalnego stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnych.

Taka sytuacja jednak w sprawie nie występuje .

Ponieważ niniejsza sprawa dotyczyła ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomości uczestniczki postępowania w zakresie jednej linii energetycznej pojedynczej 15 kV kierunek północ – południe , możliwe jest rozstrzygnięcie tej sprawy , gdyż jej wynik nie zależy w żadnym stopniu od sprawy o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu w odniesieniu do innej linii energetycznej.

Wobec tego wniosek o zawieszenie postępowania został oddalony.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania należało zmienić zaskarżone postanowienie w punktach 1 i 2 na podstawie art. 386§1 k.p.c. w związku z art. 13§2 k.p.c. i orzec jak w sentencji.

E. J. M. I. Z.